

21. SVĚTOVÉ SKAUTSKÉ JAMBOREE

Článek je pohledem zahraničního zpravodaje NKD a přímého účastníka jamboree v Mezinárodním osmi tisícovém servisním týmu (IST), který jmenovitě pracoval v Informačním centru ISGF. Z textu je patrný zasvěcený přehled o životě v areálu i o všech programových nabídkách účastníkům. Jeho vyprávění nám může trochu přiblížit a nahradit naše nesplněné životní přání alespoň jednou se jamboree účastnit.

„Jeden svět - jeden slib“

„Jeden svět - jeden slib“ (One World One Promise) bylo motto tohoto velkolepého shromáždění skautů a skautek ze 158 zemí světa, které se uskutečnilo v rozsáhlém přírodním areálu zvaném Hylands Park, ležícího poblíž anglického městečka Chelmsford v hrabství Essen ve dnech 27.7.-8.8. 2007.

Vlajky i pokřiky

Na 40.000 nadšených účastníků Jamboree zaplavilo hned 28. července přírodní Arénu s monumentálním elektronicky vybaveným pódiem, aby se podílelo na oslnivém zahajovacím ceremoniálu. Dobře organizovaný příchod jednotek v pestrobarevných národních skautských krojích živě mávajících četnými vlajkami a skandujících své oddílové pokřiky přispěl značnou měrou k radostné bezprostřední atmosféře této nevšední události. Jamboree otevřel náčelník anglických skautů Peter Duncan spolu s princem Williamem a vévodou z Kentu. Po shlédnutí pestrého programu se závěrečným ohňostrojem se skautské jednotky spontánně rozešly do svých tábořišť, kde pokračovaly ve vytyčeném programu.

subcamps a české podsady

Areál Jamboree byl rozdělen na 16 dílčích „subcampů“, nazvaných podle světových hor, pouští, řek či přírodních úkazů. Mladí členové české výpravy, čítající 285 skautů a skautek, tábořili v pěti „subcampech“ se jmény Wadi, Glacier, Harbour, Jungle a Rain Forest. České tábory budily velkou pozornost díky typickým stanům s podsadami. Výjimečný byl i z daleka viditelný tábor z tee-pee obývaný plzeňským „jamoddílem“.

Jídlo si každý oddíl vařil ve své polní kuchyni ze surovin, které byly dvakrát denně odebírány od potravinové služby. Snídaně a večeře byly teplé, polední sendvič si každý nosil s sebou na celodenní aktivity. Denní program byl vždy oznámen při ranním rozkazu. Do míst programových stanovišť se chodilo společně, ale konkrétní aktivitu si pak každý vybral podle svého zájmu. Výběr aktivit byl tak bohatý, že ani nebylo možné všechno stihnout.

Bohatý program jamboree

Součástí programu Jamboree bylo několik pozoruhodných projektů s různorodou tematikou. Při návštěvě dvou Světových vesnic „AquaVille“ a „TerraVille“ mohli účastníci ve větší míře poznat, jak se na jedné straně jednotlivé země v mnoha aspektech (přírodní podmínky, kultura, tradice, umění, potrava, skautování, atd.) od sebe liší a kolik mají na druhé straně společného. Naši předváděli ovládání lasa, paličkování, tvorbu drobných předmětů ze dřeva a mnohé další české zručnosti.

Ve Vesnici globálního rozvoje bylo k dispozici na sto „workshopů“ s tématy zaměřenými hlavně na životní prostředí, zdraví, lidská práva a mír. Na Bulváru globálního rozvoje pak mnohé skautské i neskautské mezinárodní organizace instalovaly interaktivní expozice zaměřené ještě konkrétněji na problematiku týkající se uprchlíků, sociálních nerovností, rasizmu, apod.

Z dalších projektů stojí rovněž za pozornost „Trash“, kde se účastníci učili jak využít odpadových materiálů pro svou tvůrčí činnost, „Elements“, kde bylo možno získat motivaci pro dokonalejší využití základních živlů, tj. ohně, vzduchu (větru), vody a země, ke zlepšení životního prostředí a života vůbec, „Energise“, jenž umožnil každému kdo se zapojil naučit se využívat co nejlépe svou vlastní energii k aktivní či pasivní činnosti.

Gilwellské dobrodružství,

Každý oddíl měl příležitost prožít několik dní v programech mimo hlavní areál Jamboree. Gilwellské dobrodružství, probíhající v prostředí opředěném historií skautingu a prodchnuté stále živým odkazem B.P., nabízelo čtyři zóny činnosti. „Discovery“ (objevy z historie Gilwellského parku a vývoje skautingu), „Mountain and Motion“ (šplhání po stěně, jízda na horském kole, střelba z luku, sjezd na mokré trávě, atd.), „Scouting skills“ (tradiční skautské zručnosti a dovednosti) a „Challenge Valley“ (překonávání nejrůznějších překážek při postupu imaginárním údolím). Z dalších venkovních programů to byly „Splash“, nabízející prožít radosti i strasti vodních skautů, a „Starbust“, který tradičně umožnil účastníkům Jamboree uvést své skautské zkušenosti do praxe v práci pro veřejnost.

Dospělý skauti a skautky

Posláním dospělých skautů a skautek, kromě těch kteří byli vedoucími mladých oddílů, bylo vybudovat a udržovat v chodu technické a odborné zázemí Jamboree. Pro všechny bylo nezbytné, aby přijeli o několik dní dříve a zůstali déle než ostatní účastníci. Všichni byli organizováni v Mezinárodním servisním týmu (IST) a zastávali celou škálu funkcí a pracovních míst od instruktorů přes strážce pořádku, údržbáře a pracovníky v kantýně až po členy sanitární služby. Je třeba podotknout, že si všichni museli jen s malou slevou předem svou účast na Jamboree zaplatit. Služby byly povětšinou dost náročné a volného

času méně než by si kdo přál, aby se mohl v pohodě zúčastnit rušného života, který skýtal okolní prostředí. V servisním týmu IST pracovala třetina české výpravy.

Servisním týmu IST

Přes osm tisíc členů IST tábořilo ve vymezené zóně pro dospělé, kam mladí účastníci neměli přístup. Jedním z důvodů pro toto omezení bylo podávání alkoholických nápojů v místním baru a poněkud „dospělejší“ způsob zábavy ve večerních hodinách. Jinak zde byly nainstalovány všechny služby jako v kempech pro mladé, včetně internetového střediska, různých sportovních a rekreačních zařízení, osvětových stánků a dvou velkých objektů s kabinovými toaletami a umývárny se sprchovými boxy. Navíc zde po celou dobu Jamboree byla v provozu rozsáhlá kantýna, kam byla z profesionálních kuchyní dopravována čerstvá večerní jídla. Snídaně byly připravovány v kantýně a sendvičový oběd s různými doplňky si každý samoobslužně vybral před odchodem do zaměstnání, takže se všichni mohli plně věnovat své činnosti. Při každém příchodu do kantýny byl vstup zabezpečen elektronickým přečtením identifikačních karet, aby se zabránilo zneužívání stravovacího zařízení nepovolanými osobami.

I v dokonalosti se najde skulinka

Při tak velkém počtu táborníků byly vzdálenosti k sociálním zařízením či do kantýny nezbytně dost velké a tak bylo třeba si návštěvu těchto míst předem promyslet. Zóna pro dospělé byla na vzdálenější okraji areálu, takže to většina měla dost daleko na své pracoviště. Tyto životně důležité pochody několikrát značně ztížil silný déšť, po němž se všichni brodili po kotníky v blátivé kaši, zejména na vymezených trasách, které z různých důvodů nebylo možné obejít. K nepříjemným zážitkům patřily i nepředstavitelně dlouhé fronty před kantýnou a občas i před umývárny. Je až s podivem, že se nikdo nikdy nesnažil předbítat a že i tyto tíživé situace byly řešeny v přátelském ovzduší.

Informační centrum ISGF,

Členem IST byl i zahraniční zpravodaj Kmene dospělých. Pracoval v Informačním centru ISGF, které mělo svůj stánek ve Světovém skautském centru spolu s mnoha dalšími reprezentačními jednotkami skautských organizací. V Informačním centru působilo 16 delegátů z různých evropských zemí a z Mexika. Jejich úkolem bylo seznamovat návštěvníky s historií a posláním ISGF. Velmi užitečným pomocníkem jim byla výstavka s texty a fotografiemi, z nichž mohli čerpat informace k vyplnění kvizu, za což pak obdrželi nášivku se znakem ISGF. Celkem přišlo do stánku přes tisíc návštěvníků všech věkových kategorií. Mnozí z nich byli překvapeni zjištěním, že taková mezinárodní organizace pro dospělé skauty existuje.

štafety „Scout and Guide Spirit Flame“

Největší událostí v Informačním centru se stalo přijetí štafety „Scout and Guide Spirit Flame“, která byla zažehnuta v den narozenin Baden Powella u jeho hrobu v keňském Nyeri a nesena přes Etiopii, Súdán, Egypt, Řecko, Itálii a Belgie do Velké Británie, kde byla v předvečer Dne úsvitu přijata na ostrově Brownsea a později přenesena až do areálu Jamboree. Organizace štafety byla zcela v režii ISGF. V Informačním centru pak byl plamen v petrolejových lampách vystaven až do konce Jamboree.

Návštěvníci

Nedílnou součástí rušného života na Jamboree byli jednodenní návštěvníci. Denně jich veřejné prostory zaplavilo kolem deseti tisíc. Jen z České republiky jich přijelo přes tři sta. Po příjezdu na prozatímní autobusové nádraží všichni prošli slavobránou s plápolajícími vlajkami všech zúčastněných zemí a pak byli usměřováni do Střediska návštěvníků. Většina z nich se však nedočkavě hrnula do obchodní zóny zvané Plaza, kde našli kromě provizorních restaurací a kaváren s národními specialitami i stánek s pohledy a pamětními známky, poštu a velkou prodejnu skautských potřeb a suvenýrů. Mnohým návštěvníkům zachutnalo nealkoholické pivo Bernard v české krčmě Czech Lion. Skautští sběratelé pospíchali k velkému stanu se zajímavou výstavou odznaků a nášivek v historické posloupnosti. Před ním bylo neustále velmi živo, neboť zde sídlila burza sběratelů. K velkému zklamání našich však už na této burze nebyl moc velký zájem o kovové odznaky; ve velké oblibě byly spíše nášivky a další doplňky skautského kroje. Návštěvní den byl velice krátký, zejména pro ty kteří se museli trápit v dlouhých frontách či velkých tlačenících. Moc se toho nedalo stihnout. I tak byla návštěva Jamboree pro mnohé naplněním dávného snu.

Den úsvitu

Oslavy 100. výročí skautingu se staly největší událostí tohoto Jamboree. V Den úsvitu 1. srpna ráno se všichni účastníci opět shromáždili v Aréně, aby obnovili svůj skautský slib a přesně v osm hodin bouřlivě přivítali 2. skautské století. Na závěr ceremoniálu rozprostřeli své pro tuto příležitost připravené šátky a sbírali na ně pokud možno co největší počet podpisů symbolizujících věčné přátelství mezi všemi skauty a skautkami. Dva vybraní zástupci z každé země oslavili toto významné výročí na ostrově Brownsea, kde se v roce 1907 uskutečnil 1. skautský tábor. Právě na tomto místě Baden Powell dne 1. srpna v 8 hodin ráno zatroubil na roh afrického kudu, aby vzbudil svých dvacet chlapců a vyzval je k účasti na velkém dobrodružství, které se postupně rozvinulo ve skauting.

Ani jediný táborový oheň

Mnozí účastníci Jamboree, zejména ti co pamatují dřívější časy, si posteskli, že se z programu tiše vytratily mnohé skautské tradice. Údajně z bezpečnostních důvodů nezaplál po celou dobu jediný táborový oheň. Všechna tvůrčí představení se odehrávala na pódíích se zesilovací zvukovou technikou a doprovodná hudba byla záměrně velmi hlučná. O tom, zda je pro přežití skautingu nutné přizpůsobovat se otrocky současným populárním trendům rozhodne asi až čas.

Poslední den

Na závěrečné shromáždění v poslední den Jamboree ukázněně znovu připochovalo všech 40.000 účastníků, aby si po zajímavém dynamickém představení na hlavním pódiu nadšeně slíbili, že se v roce 2011 opět sejdou – na Světovém Jamboree ve Švédsku.

Jan Adamec-Tarzan
Mezinadpisy redakce